
Zločin a trest

Dveře se stejně jako tehdy maličko pootevřely a uzoučkou škvírkou se na něho ze tmy upřely dvě pichlavé a nedůvěřivé oči. V tu chvíli ztratil klid a málem se dopustil těžké chyby.

Ze strachu, aby stařenu nepolekalo, že jsou sami, i z pochybnosti, zda jeho vzhled rozptýlí její nedůvěru, vzal za dveře a přitahoval si je, aby ji snad nezapadlo znova zavřít. Stará sice nepřirazila dveře zpátky, ale ani nepouštěla petlici z ruky, takže ji div nevytáhl ze dveří na chodbu. Viděl, že si stoupla tak, aby mu zahradila vstup, ale hrnul se přes ni. Stařena polekaně uhnula, chtěla cosi říci, ale nevypravila ze sebe ani slovo a jen na něho upírala široce rozevřené oči.

„Dobrý den, Aleno Ivanovno,“ spustil co možná nenuceně, ale hlas se mu zadrhl a neposlušně se roztřásl. „Přišel jsem vám... něco... ale pojdte radši sem, ke světlu...“ Nedbal na ni a šel bez vyzvání rovnou do pokoje. Stará pospíchala za ním, jazyk se jí už rozvázal.

„Panenko! Copak si vlastně přejete...? Co jste zač? Co tu pohledáváte?“

„Ale prosím vás, Aleno Ivanovno... jako byste mě neznala... Raskolnikov... nesu tady tu zástavu, jak jsem tuhle slíbil...“ A podával jí zástavu.

Stařena se na ni letmo podívala, ale vzápětí už zas upřela oči na nezvaného hosta. Dívala se bedlivě, nevraživě a podezíravě. Trvalo to hodnou chvíli, měl při tom dojem, že jí dokonce výsměšně zahrálo v očích, jako by se už byla dokonale dovítčila. Cítil, jak ztrácí pevnou půdu pod nohama a jak se mu dělá úzko, tak úzko, že kdyby takhle němě zírala ještě půl minuty, byl by možná utekl.

„Co se tak díváte, jako byste mě nepoznávala?“ vyhrkl náhle také nevraživým tónem. „Řekněte, jestli to vezmete. Když ne, půjdu jinam, spěchám.“

Nic takového si nepřipravil, přišlo mu to náhle na jazyk samo od sebe.

Stařena se vzpamatovala, návštěvníkova rezolutní řeč ji zřejmě uklidnila.

„Ale, ale, mladý pane, ne tak zhurta... A copak to je?“ optala se a hleděla na balíček.

„Stříbrná tabatěrka, posledně jsem vám o ní říkal!“

Natáhla ruku.

„A jakpak, že jste tak bledý? Ruce se vám takhle klepou! Jako byste vylezl z vody, mladý pane.“

„Mám horečku,“ vyřázel přerývaně. „Kdopak by nebyl bledý... když nemá co do úst,“ zmohl se těžce ještě na několik slov. Už zas ho opouštěly síly. Odpověď však zapůsobila věrohodně – stařena vzala balíček.

„Co je to?“ zeptala se a zase si Raskolnikova bedlivě prohlížela, zatímco potězkávala zástavu v dlani.

„Stříbro... tabatěrka... Podívejte se.“

„Na stříbro to moc nevypadá... Pane, omotal to...“

Jak rozvažovala motouz, natočila se ke světlu (i v tom parnu měla všechna okna zavřená) a přitom ho na několik vteřin úplně spustila z očí a obrátila se k němu zády. Rozepjal si plášť a vyvlekl sekyru z poutka, ale ještě ji docela nevytáhl, zatím ji přidržoval pravou rukou pod kabátkem. Ruce mu hrozně ochably, jasně cítil, jak každým okamžikem stále více umdlévají a dřevěnější. Měl strach, že sekyru neudrží a upustí... Najednou se mu zatočila hlava.

„Hrůza, jak to omotal!“ vrčela nazlobeně stařena a pohnula se k němu.

Nesměl ztratit ani okamžik. Vytáhl sekyru docela, rozmáchl se jí v obou rukou a téměř bez úsilí, téměř mechanicky ji spustil tupým koncem stařeně na hlavu. Zdálo se, že vlastní síly na to nevynaložil ani špetku. Ale jakmile sekyru spustil, naráz se v něm síla probudila.

Stará byla jako doposud vždy prostovlasá. Světlé, prošedivělé řídounké vlasy, po zvyku silně namaštěné, měla spleteny v krysí copánek a shrnuty pod úlomkem kostěného hřebínku, trčícího jí na zátylku. Úder dolehl přímo na temeno, její malý vzrůst tomu jen napomohl. Vykřikla, ale docela slabounce, a znenadání se schoulila k podlaze, ačkoliv ještě stačila zdvihnout obě ruce. V jedné pořád ještě svírala „zástavu“. Tu udeřil vši silou ještě jednou, zase tupým koncem a zase do temene. Krev vychlístla jako z převržené číše a tělo se zvrátilo naznak. Couvl před padajícím tělem a ihned se sklonil k její tváři; byla už mrtvá. Oči měla vytřeštěné, jako by chtěly vylézt z důlků, čelo a celý obličej měla svráštělý a zkrivený křečí.

Položil sekyru na zem vedle mrtvé a rychle, ale opatrně, aby se nepotřísnil prýstící krví, vstrčil ruku stařeně do kapsy, do pravé kapsy, z níž minule vytáhla klíče. Byl naprosto přičetný, mrákoty ani mdloby se o něho už ne-

pokoušely, jen ruce se mu pořád ještě třásly. Později se upamatoval, že byl dokonce velmi vnímavý a obezřetný a že neustále dával pozor, aby se nepotřisnil... Klíče vytáhl okamžitě. Jako tehdy byly všechny pohromadě na jednom ocelovém kroužku. Ihned s nimi pospíšil do ložnice. To byl malý pokojík s velkou skříní na ikony. Při druhé zdi stála bytelná postel, velmi čistá, s prošívanou pokrývkou sešitou z hedvábných odstřížků. U třetí zdi stál prádelník. Stala se podivná věc: sotva začal zkoušet, který z klíčů je od prádelníku, sotva jimi zařinčel, projelo jím křečovitě zachvění. Náhle měl chuť všeho nechat a odejít. Ale to byl jen okamžik, na odchod bylo už pozdě. Dokonce se sám sobě ušklíbl, ale vtom ho udeřila do hlavy jiná poplašná myšlenka. Náhle měl pocit, že stařena možná ještě žije a ještě se může vzpamatovat. Nechal klíče u prádelníku, odběhl zpátky k tělu, popadl sekyru a znova se nad stařenou rozpřáhl, ale ránu nezasadil. Nebylo pochybnosti, že je mrtvá. Když se sehnul, aby si ji opět blíže prohlédl, jasně viděl roztržitěnou, a dokonce trochu sesunutou lebku. Už se ji chystal ohmatat prstem, ale stáhl ruku zpátky, i tak bylo všecko jasné. Krve zatím natekla celá louže. Náhle spatřil na stařenině krku šňůrku, škulbl jí, ale byla pevná, nepřetrhla se; mimoto byla nabobtnalá krví. Zkusil ji vytáhnout zpod záňadří, ale cosi se tam zachytilo a překázelo. Netrpělivě se opětovně rozmáchl sekyrou, aby šňůrku tak na těle shora přesekl, ale neodvážil se a zdlouhavě, po dvouminutové námaze, při níž si potřisnil ruce i sekyru krví, ji přerezal sekyrou, aniž se dotkl jejího těla, a sundal ji. Nemýlil se, byl to měšec. Na šňůrce visely dva křížky, cypřišový a měděný, a mimoto emailová ikonka; k nim byl přivěšen nevelký zámišový ohmataný měšec s ocelovou obroučkou a kroužkem. Měšec byl silně naditý. Raskolnikov ho vstrčil do kapsy, aniž ho prohlédl, kříže pohodil na stařeninu hrud' a rychle se vrátil do ložnice, tentokrát se sekyrou v ruce.

V hrozném spěchu zvedl klíče a znova se s nimi začal pachtit. Ale stále bez úspěchu: žádný pořád nešel do zámku. A ne snad proto, že se mu tak třásly ruce, ale stále se pletl. Viděl například, že nebere správný klíč, že se určitě nebude hodit, a přece ho zkoušel. Vtom si vzpomněl a rozvážil, že ten velký zubatý klíč, zavěšený vedle malých, určitě není od prádelníku (jak ho napadlo už posledně), nýbrž od nějaké truhly, a právě v té je možná všechno schováno. Odstoupil od prádelníku a už se shýbal pod postel. Věděl, že staré ženy obvykle zasunují truhly pod postel. A nemýlil se: stála tam důkladná, skoro metr dlouhá truhla s vypouklým víkem, potažená červeným safiánem a pobitá ocelovými cvočky. Zubatý klíč se opravdu hodil a odemkl. Navr-

chu, pod bílým prostěradlem, ležel zaječí kožíšek s červeným potahem, pod ním byly hedvábné šaty, pak šála a jak se zdálo, i vespod bylo jen samé šatstvo. Nejprve si do červeného potahu začal utírat ruce, potřísněné krví. „Červená, na červeném není krev tak nápadná,“ usoudil, ale hned se vzpamatoval. „Bože! Copak jsem přišel o rozum?“ pomyslí si zděšeně.

Ale jak se šatstva dotkl, vyklouzly zpod kožíšku zlaté hodinky. Rychle začal všechno přehrabovat. Opravdu, mezi šatstvo byly nastrkány zlaté předměty, pravděpodobně zástavy, vyplacené i nevyplacené – náramky, řetízky, náušnice, jehlice a všechno možné. Některé věci a šperky byly v pouzdrech, jiné jen tak obalené novinovým papírem, ale pečlivě a důkladně dvojitě převázány kalouny. Neotálel ani na okamžik, začal si je cpát do kapes kalhot i svrchníku, aniž vybíral nebo otevíral balíčky a pouzdra; ale mnoho pobrat nestačil...

Náhle se mu zdálo, že v pokoji, kde ležela stařena, slyší kroky. Znehybněl a strnul jako bez dechu. Ale všude bylo ticho, šálily ho tedy smysly. Vtom zřetelně uslyšel tlumený výkřik, nebo jako by někdo tiše a křečovitě zasténal a hned zas zmlkl. Minutu nebo dvě bylo mrtvé ticho. Se zatajeným dechem klečel u truhly, ale najednou vyskočil, zvedl sekyru a vyběhl z ložnice. Uprostřed pokoje stála Lizaveta s velkým uzlem v ruce a zkamenělá hrůzou, bílá jako plátno, se seškrceným hrdlem zírala na zavražděnou sestru. Když proti ní vyrazil, roztrásla se jako osika a tvář se jí křečovitě stáhla. Pozvedla ruku, pootevřela ústa, ale přesto nevykřikla a pomalu, s vytřeštěnými očima před ním couvala do kouta, aniž vydala hlesu, jako by nemohla popadnout dech. Vrhł se na ni se sekyrou. Rty se jí zkřivily tak lítostivě jako docela malým dětem, když se něčeho začínají bát, upřeně pozorují děsivou věc a nabírají k pláči. Ale nešťastná Lizaveta byla tak prostá, uskrípnutá a nadobro zakřiknutá, že ani nezvedla ruce, aby si chránila obličej, ačkoliv to v tu chvíli byl ten nejnezbytnější a nepřirozenější pohyb, protože sekyra visela přímo nad jejím obličejem. Jen trošičku zvedla volnou levou ruku, zdaleka ne až ke tváři, a pomalu ji proti němu napřáhla, jako by ho chtěla odstrčit. Sekyra dopadla ostřím přímo na čelo a naráz prorazila celou vrchní část lebky skoro k temeni. Lizaveta klesla jako podtátá. Raskolnikov nepřičetně popadl její uzel, hned ho zas odhodil a běžel do předsíně.

Posedl ho stále větší strach, zejména po té druhé, tak neočekávané vraždě. Toužil už jen po tom, aby byl odtud. A kdyby byl v té chvíli schopen lépe vidět a uvažovat, kdyby byl vůbec schopen uvědomit si v plném rozsahu obtížnost své situace, kdyby si byl uvědomil, jak je zoufalá, nemravná a ne-

chutná, a zároveň ujasnil, kolik nesnází ještě bude muset překonat a kolik nových zločinů možná ještě spáchat, aby odtud unikl a dostal se domů, byl by nejspíš nechal všeho a šel se hned sám udat, ale ne ze strachu o sebe, nýbrž z pouhé hrůzy a hnusu nad tím, co spáchal. Zvlášť zhnusení v něm stále sílilo a rostlo. Nic na světě by ho teď nepřinutilo, aby se vrátil k truhle, a dokonce ani ne do pokojů.

Stále více ho však ochromovala jakási roztržitost, ba přímo zamyšlenost. Na celé minuty zapomínal na všechno, lépe řečeno zapomínal na důležité a ulpíval na maličkostech. Nicméně když nahlédl do kuchyně a uviděl na lavičce do poloviny naplněné vědro s vodou, dovtípil se, že si může umýt ruce a sekyru. Ruce měl zbrocené krví a lepkavé. Sekyru ponořil do vody, vzal z uražené misky na okně kousek mýdla a rovnou ve vědru si myl ruce. Když se umyl, vytáhl i sekyru, omyl ostří a dlouho, snad tři minuty omýval zakrvácené topůrko a drhl krev dokonce mýdlem. Pak ji dobře otřel prádlem, které se sušilo na šňůře, natažené napříč kuchyní, a pak sekyru dlouho bedlivě prohlížel u okna. Žádné krvavé stopy nezůstaly, jen topůrko bylo vlhké. Pečlivě sekyru zastrčil do poutka pod svrchník. Pak, pokud to v tmavé kuchyni šlo, prohlédl svrchník, kalhoty a boty. Na svém zevnějšku neshledal na první pohled nic závadného, jen boty měl potřísněné. Namočil hadřík a otřel si je. Přesto si byl vědom, že se prohlíží povrchně a že na něm možná zůstalo něco nápadného, co nevidí. Roztržitě stál uprostřed místnosti. Klíčil v něm trýznivý, nejasný dohad, tušení, že jedná v pomnutí smyslu a že v tu chvíli není s to cokoliv uvážit a jakkoliv se bránit, že by měl dělat možná něco docela jiného, než dělá... „Bože můj! Pryč, pryč odtud!“ zakoktal a běžel do předsíně. Ale tam se zhroutil tak, jak se nevyděsil určitě ještě nikdy v životě.

Stál, zíral a nevěřil svým očím. Dveře, venkovní dveře z předsíně na schody, ty, u nichž prve zvonil a jimiž vstoupil, nebyly zavřené, ale na celou šířku dlaně pootevřené, nezamčené ani nezastrčené po celou tu dobu! Stařena za ním nezamkla, nejspíš z opatrnosti. Ale proboha! Viděl pak přece Lizavetu! Jak to, jak to, že ho nenapadlo, že i ona přece někudy vešla! Nepřišla přece skrze stěnu!

Přiskočil ke dveřím a zasunul petlici.

„Ne, zase špatně! Pryč, pryč musím...“

Vytáhl petlici, otevřel dveře a poslouchal, co se děje na schodech.

Poslouchal dlouho. Kdesi hluboko dole, asi v průjezdu, se hlasitě a pištivě hádaly a lály si dva hlasy. „Co to tam mají?“ Čekal trpělivě. Konečně

všecko utichlo, jako když utne; rozešli se. Už chtěl vyjít, ale vtom se o poschodí níže hlučně otevřely dveře na schodiště a kdosi šel dolů a pobrukoval si nějakou melodii. „Proč je tu pořád takový rámus!“ kmitlo mu hlavou. Znova za sebou přivřel dveře a chvíli čekal. Konečně všecko ztichlo, nikde nebyla živá duše. Už stoupal na první schod, ale najednou se opět rozlehly něčí kroky.

Tyto kroky bylo slyšet z velké dálky, až ze začátku schodiště, ale jak si velmi dobře a jasně vzpomínal, pojal tehdy hned po prvním dupnutí bůhví-proč podezření, že jsou namířeny právě *sem*, do třetího poschodí ke stařeně. Proč? Byly to snad tak zvláštní a významné zvuky? Kroky byly pádné a pravidelné, poklidné. Teď už *tamten* vystoupil do prvního poschodí a stoupá výš, stále hřmotněji a hřmotněji! Už bylo slyšet i jeho udýchané supění, jak vycházel do druhého poschodí... Sem! A náhle měl pocit, že zdřevěněl, bylo mu zrovna jako ve snu, když se člověku zdá, že ho pronásledují a už ho mají a chtějí zabít, a on je jako přirostlý k zemi a není s to hnout prstem.

A teprve když návštěvník začal stoupat do třetího poschodí, konečně sebou trhl a ještě stačil rychle a šikovně vklouznout zpátky do bytu a přivřít za sebou dveře. Pak pomalu, docela neslyšně zastrčil petlici. Instinkt mu pomáhal. Když to provedl, strnul bez dechu těsně za dveřmi. I nezvaný host už byl přede dveřmi. Stáli teď jeden proti druhému tak jako nedávno on a stařena, když je oddělovaly dveře a když naslouchal on.

Návštěvník několikrát těžce zasupěl. „Bude tlustý a velký,“ říkal si Raskolnikov a sekyru svíral v ruce. Vskutku, bylo to všecko jako ve snu. Návštěvník vzal za zvonek a prudce zazvonil.

Jakmile zvonek plechově cinkl, bylo mu, jako by se v pokoji něco pohnulo. Několik vteřin vážně napínal sluch. Neznámý zacinkal ještě jednou, znova posečkal a najednou z netrpělivosti začal vši silou cloumat klikou. Raskolnikov zděšeně zíral na nadskakující petlici a s tupou hrůzou čekal, že užuž vyskočí. A opravdu se to zdálo možné, tak mocné bylo cloumání. Napadlo ho, aby petlici přidržel, ale *tamten* to mohl poznat. Měl pocit, že se s ním znovu začíná všechno točit. „Svalím se tady!“ blesklo mu hlavou, ale vtom se vzpamatoval, protože neznámý promluvil.

„Tak co je s nimi, chrní tam, nebo je někdo uškrtil? Zatracené báby!“ zatriubil jak na pozoun. „Hej, Aleno Ivanovno, ty stará mūro! Lizaveto Ivanovno, krásno nadzemská! Tak otevřete! Zatracené báby, spí už, nebo co?“

A celý zuřivý, znova asi desetkrát vši silou škulbl za zvonek. Bez jakékoli pochybnosti to byl rázný, s domem obeznámený člověk.

Skoro současně se ozvaly nedaleko na schodech drobné kvapné kroky. Přicházel ještě někdo. Raskolnikov to ani dobře nepostřehl.

„Že by nebyly doma?“ spustil nový příchozí bez okolků zvučně a svižně na prvního návštěvníka, který pořád ještě škubal zvonkem. „Dobry večer, Kochu!“

„Podle hlasu nějaké mládě!“ napadlo hned Raskolnikova.

„Čert ví, div už jsem jim zámek nevypáčil,“ odušil Koch. „A jakpak to, že mě znáte?“

„Jakpak! Předevčírem jsem nad vámi přece v Hambrinusu třikrát za sebou vyhrál v biliáru.“

„Ach tak...“

„Opravdu nejsou doma? To se divím. To je něco tak děsně pitomého! Kam jen mohla stará jít? Měl jsem tu řízení!“

„Však já tu měl taky řízení, mladý pane!“

„Tak co teď? Čelem vzad, mně se zdá. E-ch! A já už viděl peníze v kapse!“ halasil mladík.

„To se ví, čelem vzad, ale tak bych si nikoho nezval! Vždyť, můra, sama určila hodinu. Taková zacházka! A kde se vlastně courá, to mi nejde do hlavy! Jak je rok dlouhý, dřepí jak můra, plesniví, je trop na nohy, a najednou si vyrazí!“

„Což se zeptat domovníka?“

„Proč to?“

„Kam šla a kdy přijde.“

„Hm... k sakru... zeptat... Ale ona přece nikam nechodí...“ A znova začloulmal klikou. „Co dělat, k sakru, tak půjdeme!“

„Počkejte!“ vykřikl náhle mladík. „Podívejte, vidíte tu škvíru ve dveřích, když s nimi lomcujete?“

„Co na tom?“

„To přece znamená, že není zamčeno, ale jen zaháknuto na petlici. Slyšíte, jak cvaká?“

„No a?“

„Copak ještě nechápete? Jedna z nich tedy musí být doma. Kdyby odešly obě, měly by zamčeno zvenčí na klíč a ne zevnitř na petlici. A zatím... Slyšíte, jak tam cvaká? A když se někdo zavře zevnitř na petlici, tak musí být doma, rozumíte? To znamená, že jsou zalezlé doma a neotvírají.“

„Cože! A namoutě!“ vyrazil užasle Koch. „Tak co je s nimi!“ A zběsile začal lomcovat dveřmi.

„Počkat!“ rozkřikl se znova mladík. „Přestaňte! Tady něco nehraje... Přece jste zvonil a cloumal, a pořád neotvírají, tak to jsou buď obě v bezvědomí, nebo...“

„Co?“

„Co? Pojdte pro domovníka. Ať je vzbudí on.“

„To by šlo!“ Oba se pohnuli.

„Počkejte! Vy zůstaňte tady a já skočím dolů pro domovníka.“

„Nač tu mám zůstat?“

„Ještě vás nic nenapadlo?“

„Když myslíte...“

„Já přece studuju na soudce! Tady zřejmě, ale zř-ej-mě něco nehraje!“ chrtil rozčileně mladík a už pádil ze schodů.

Osamělý Koch zase maličko zatahal za zvonek a ten jedinkrát cinkl. Potom pomalu, jako by se rozmýšlel a rozhlížel, začal pohybovat klikou, přitahoval dveře a povoloval, aby si znova ověřil, že je jen na petlici. Pak se s funěním sklonil a díval se do klíčové dírky, ale v té trčel zevnitř klíč a tedy nemohlo být nic vidět.

Raskolnikov stál a svíral sekuru. Hlava mu třeštila. Byl připravený dokonce i na to, že se s nimi střetne, až vniknou dovnitř. Zatímco se k němu dobývali a dohadovali se, několikrát ho napadlo, že by bylo nejlepší všecko skoncovat a křiknout na ně skrz dveře. Chvillemi měl chuť pustit se s nimi do hádky a dráždit je, než otevřou. „Už aby to bylo!“ prolétlo mu hlavou.

„Co je s ním, k sakru...“

Míjely minuty, jedna, druhá, a nikdo nepřicházel. Koch se pohnul.

„K sakru...!“ vybuchl najednou netrpělivostí, nechal hlídání a odběhl také dolů, botami chvatně klapal po schodech. Kroky ztichly.

„Bože, co teď?“

Raskolnikov vyhákl petlici, pootevřel dveře – nikde ani hlásku – a tu, aniž už o čemkoli uvažoval, vyšel ven, zavřel za sebou, jak nejpevněji mohl, a pustil se dolů.

Scházel už do prvního patra, ale vtom se dole strhl hrozný rámus. Kam teď? Neměl se kde ukrýt. Málem už se rozběhl zpátky do bytu.

„Počkej, všiváku! K sakru, počkej!“

S tím křikem se kdosi dole vyřítil z některého bytu. Spíš se skulil, než se běhl dolů ze schodů, a hulákal na celé kolo.

„Mítko! Mítko! Mítko! Mítko! Mítko! Kluku potrhlá!“

Křik byl zakončený zapištěním; poslední zvuky bylo slyšet už na dvoře a pak vše ztichlo. Ale vzápětí začalo hřmotně vystupovat po schodišti několik lidí, hlasitě a rychle hovořících. Byli tři nebo čtyři. Rozeznal mladíkův zvučný hlas. To jsou oni!

V zoufalé beznaději šel přímo proti nim. Nějak to dopadne! Zastaví-li ho, bude konec, pustí-li ho, také: zapamatují si ho. Byli si už blízko, dělily je už jen jediné schody – a vtom záchrana! Několik schůdků od něho zely vpravo dokořán otevřené dveře prázdného bytu, toho bytu v prvním poschodí, v němž pracovali malíři, kteří právě jako z udělání odešli. To oni přece s takovým povykem odtud zrovna vyběhli. Podlahy jsou čerstvě natřené, uprostřed pokoje stojí škopík a hliněný hrnc s barvou a štětkou. V mžiku vklouzl do otevřených dveří a přitiskl se ke zdi. Byl nejvyšší čas, protože už stáli v poschodí. Pak zamířili nahoru a za hlasitého hovoru stoupali do třetího patra. Chvilí počkal, pak po špičkách vyšel a seběhl dolů.

Na schodech ani živá duše! V průjezdu také. Rychle jím prošel a na ulici se dal doleva.

Dobře, až příliš dobře věděl, že jsou v té chvíli už v bytě, že užasli, když zjistili, že je otevřený, ačkoliv byl ještě před malou chvílí zavřený, že už hledí na těla a že to nebude trvat ani minutu a dovtípí se a nezvratně usoudí, že tu ještě před chvílí byl vrah a že se mu podařilo někam se skrýt, proklouznout kolem nich a utéci. Dovtípí se možná také, že čekal v prázdném bytě, až prodou nahoru. A přesto nesměl za žádných okolností nápadně zrychlit chůzi, ačkoliv k prvnímu nároží bylo ještě asi sto kroků. „Což vklouznout do některého průjezdu a vyčkat někde na neznámém schodišti? Ne, to by bylo zle! Což někam zahodit sekýru? Anebo si vzít drožku? Ne! Ne!“

Konečně došel k postranní ulici a polomrtvý do ní odbočil. Tam už byl napůl zachráněný, to chápal – nebyl tam tak podezřelý a mimoto se tam hemžilo lidmi, mezi nimiž se ztratil jako zrnko písku. Ale trýznivé úvahy ho tak vysílily, že se stěží pohyboval. Pot z něho jen lil, krk měl úplně mokry. „Ty ses ale zřídil!“ křikl po něm kdosi, když vyšel k průplavu.

Nebyl plně při smyslech a bylo to čím dál horší. Přesto se rozpomínal, jak se, když vyšel k průplavu, vylekal, že je tam málo lidí a že tam bude příliš na očích, a jak se málem obrátil zpátky do ulice. Ale třebaže se stěží držel na nohou, přesto udělal zacházku a přišel domů právě z protilehlého směru.

Nebyl docela při smyslech, ani když vcházel do vrat, teprve na schodech si totiž vzpomněl na sekýru. A přece ho čekal nadmíru důležitý úkol – položit ji nazpátek, a to co nejnenápadněji. Zřejmě si už nedokázal uvědomit, že

by bylo možná mnohem lepší sekyru nevracet na původní místo, ale pohodit ji, třeba někdy později, někde na cizím dvoře.

Ale všechno dobře dopadlo. Dveře do komůrky byly zavřené, ale nebyl na nich zámek, s největší pravděpodobností byl tedy domovník doma. On však už byl tak málo schopný cokoliv uvážit, že šel přímo ke dveřím a otevřel je. Kdyby se ho byl domovník zeptal, co chce, byl by mu možná sekyru prostě podal. Ale domovník tam zase nebyl, a tak mohl sekyru uložit na její místo pod lavicí, dokonce polínkem ji zakryl tak, jak to bylo předtím. Po celou cestu až do svého pokojíku nepotkal ani živou duši; dveře u bytné byly zavřené. Jakmile se octl v pokoji, vrhl se tak, jak byl, na divan. Nespál, ale ležel v mrákotách. Kdyby byl v té době někdo vstoupil do jeho pokojíku, byl by okamžitě vyletěl a začal křičet. Hlavou se mu divoce honily zlomky a útržky nějakých myšlenek, ani jedinou však nebyl s to uchopit, ani na jediné nebyl schopen utkvět, ať se o to snažil sebevíc...